

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 29 * Maribor, četrtek, 13. marca 1941 * Leto XVI

Ali je naša zunanja trgovina na realni podlagi?

Zunanja trgovina je takrat ugodna, kadar se razvije v trajni promet. Zunanja trgovina mora izvažati blago, ki ga ima trajno na prodaj in ki se tudi v inozemstvu trajno porablja, to je, ne samo blago, ki ga rabi slučajno inozemska industrija in inozemski konzum.

Naša trgovinska bilanca je bila lanskoro leto aktivna. To je letni uspeh. Če pa primerjamo razne postavke izvoza, opazimo, da se nanaša naš izvoz na les, rude in druge take pridelke in produkte, ki se rabijo v vojni ali za vojno industrijo, ki je sedaj v najlepši konjunkturi.

Napredek zunanje trgovine, ki je odvisen od trenutne konjunktore ali od trenutnih političnih odnošajev ni zanesljiv. Napredek gospodarstva je na zdravi poti šele takrat, če zajame jedro gospodarstva, to je, blago, ki se porablja za splošni konzum.

Zato pač smatramo, da je treba presojati trgovino z inozemstvom bolj z realnih razmer in želeti, da se v tem smislu izpopolni.

Zedinjene države so imenovale novega poslanika pri emigrantskih vladah Belgije, Norveške in Holandske v Londonu, v osebi Drexel Biddleja.

Rooseveltov zakon podpisan

Roosevelt podpisal zakon o posojanju orožja Angliji in napadenim državam

Dne 11. marca je reprezentančna zbornica (parlament) s 317 proti 71 glasovom odobrila dodatne predloge, ki jih je sklenil senat k zakonu o posojanju in zakupu orožja Angliji in napadenim državam. Zvečer je Roosevelt zakon podpisal, ki je s tem stopil v veljavo. Za takojšnje izvajanje zakona je že poskrbljeno.

Sprejetje zakona o posojanju in zakupu orožja Angliji razlagajo v Rimu in Berlinu kot vmešavanje Amerike v

vojno in pravijo, da je Amerika kriva nove svetovne vojne.

Iz Amerike smo cele tedne čuli različne govore opozicionalcev, ki so bili proti Rooseveltovemu zakonu, pa tudi del časopisja je bil zelo oster. Dobro je podčrtal to ameriško posebnost opozicijski poslanec Thomas Martin, ki je dejal pred zaključnim glasovanjem o dodatnih predlogih k zakonu: »Narod stoji zedinjen v obrambi svobode v državi, kjer lahko vsakdo svobodno pove svoje mnenje.«

Ameriška posest evropskih držav ne sme menjati gospodarja

Ameriški senat je sklenil, da Zedinjene države ne smejo in ne bodo dopustile, da bi posest evropskih držav v Ameriki menjala gospodarja. Praktično se to tiče zaenkrat poražene Francije, ako bi kdo od nje zahteval, da mora odstopiti svojo posest na ameriških tleh. S tem so Zedinjene države že omejile možnost, da bi se kakšna bodoča mirovna konferenca pečala z vprašanjem razdelitve kolonialne posesti te ali one evropske države na ameriških tleh.

Japonski zunanji minister na poti v Berlin

Japonski zunanji minister Macuoka je s celim štabom vojaških svetovalcev na poti v Berlin. Potuje pa po sibirski železnici skozi SSSR.

Beg iz Bolgarije. Iz Bolgarije je pobegnil v letalu bivši predsednik bolgarske vlade in predstavnik opozicije Mušanov.

Ni dvoumnosti v politiki Jugoslavije

Italijanski časnikar o Jugoslaviji.

Italijanski časnikar Gayda, ki ima zveze z italijanskim zunanjim ministrom, je napisal v »Giornale d'Italia« članek, v katerem pravi, da bo Jugoslavija imela priložnost določiti svoje zadržanje brez možnosti za kakršnokoli dvoumnost, tako za sedanost, kakor za bodočnost. »Politika« pravi, da je poli-

tika Beograda politika miru, sodelovanja s sosedi na osnovi svobode, neodvisnosti in državne nedotakljivosti. — V ostalem je opozoriti na to, da obstaja prijateljski pakt med Jugoslavijo in Italijo ter na zagotovilo Berlina, da so med Nemčijo in Jugoslavijo odlični odnošaji, katerim ni kaj dodati. Vse to izključuje že samo uporabo besede »dvoumnost«.

Vesti o Grčiji, Turčiji in ostalem Balkanu

Grčija je odločena, da se bo borila do Balkanu zmagovitega konca.

Odkar so nemške čete prišle v Belgarijo, se mnogo ugiba o nadaljnjih dogodkih na Balkanu.

Glede Grčije pravijo, da jo bo Nemčija v kratkem pozvala, da se sporazume z Italijo, sicer bo njena vojska napadla Grčijo. Grški ministrski predsednik Korizitis je izjavil, da Grčija ne misli na sklenitev miru, ampak na vojno do zmagovitega konca, pa naj se zgodi karkoli.

Nadalje se ugiba o Turčiji in njenem zadržanju: Ali bo Turčija branila samo svoje meje ali pa bi šla v vojno tudi zaradi Grčije. Hitler svojo po-

slanico predsedniku turške republike. Turški zunanji minister Saradžoglu bi bil moral govoriti o zunanji politiki Turčije, pa je njegov govor izostal, ker mu je tisti dan umrl brat. Trdi se pa da je Turčija že poslala odgovor Nemčiji in da pojdeta dva turška državnik v Nemčijo na razgovore.

Iz Budimpešte pa neprestano naglašajo, da bo do srede marca položaj na Balkanu razčiščen in da je upati, da se vojna ne bo razširila ali pa, da vsaj ne bo večjih škodljivih posledic za balkanske države.

poslal Hitler svojo po-

Napadi na Anglijo in Nemčijo

Nemško vojno poročilo

Dne 10. t. m. in v noči na 11. t. m. so nemška letala napadala Anglijo. Zlasti hud je bil nemški napad na mesto Portsmouth. Nad Nemčijo sta bili sestreljeni dve sovražni letali. Sovražna letala niso z bombami pogodila nobenega važnega cilja. Ubila so nekaj civilistov in porušila nek muzej. — Požari v Portsmouthu so divjali vso noč. Napad je trajal šest ur.

Nemci si cbetajo veliko zmagu v vojni za Atlantik

Nemška poročila pravijo, da bodo nemške male podmornice in pa hitri torpedni čolni »zaprla vrata« ameriškim dobavam v Anglijo. Podmornice so samo v enem tednu potopile 90.000 ton ladjevja, hitri torpedni čolni pa 45.000 ton z direktnim napadom na nek konvoj. DNB.

Nemčijo je mogoče premagati samo s sistematičnim rušenjem njenih tovarn, z bombami, tanki in topovi, je izjavil v angleškem parlamentu dne 10. t. m. minister Balfour. Reuter.

Angleško vojno poročilo

V noči na 11. t. m. so nemška letala

napadla Portsmouth v Angliji. Pri napadu so bila sestreljena 4 nemška letala, dve letali pa nad ostalo Anglijo. — Angleška letala so napadla Köln. Napad je trajal eno uro. Razen tega so bila napadena oporišča v Franciji: Boulougne, Le Havre, Cherbourg in Brest. Nad Holandijo je bilo sestreljeno eno nemško letalo, 2 angleški se nista vrnili.

Dne 12. t. m. so nemška letala napadala grofijo Kent. V splošnem je bilo malo nemških letal nad Anglijo.

Vojna na Atlantiku

V tednu, ki je zaključil dne 2. marca, je bilo potopljenih 29 ladij s 148.000 tonami. Nemci trdijo, da so potopili 280.000 ton ladij več kot pa priznavajo Angleži.

Angleži bodo v vojni proti nemškim podmornicam uporabljali lahke čolne znamke »Catalina«, ki jih gradi sedaj ameriška vojna industrija.

Nova letala

Angleški letalski minister je govoril v spodnji zbornici, da bo Anglija v kratkem razpolagala s čisto novimi vrstami letal, ki prihajajo sedaj čez Atlantik. Letala bodo vsa hitrejša od sedanjih, bombniki pa bodo lahko nosili s seboj mnogo več bomb, kot sedanji.

Boji za Tepeleni

Italijansko vojno poročilo

Dne 10. t. m. je bilo na področju 11. armade delovanje pehote in topništva. Na področju 9. armade je bilo ujetih več grških vojakov in zaplenjeno orožje. Letala so napadala grško ozadje in čete na fronti. 4 sovražna letala so bila sestreljena.

Grško vojno poročilo

Dne 9. t. m. smo nadaljevali našo ofenzivo na osrednji fronti. Sovražnik je skušal zavreti naše napredovanje s protinapadi, pa ni uspel. Imel je velike izgube in 150 Italijanov smo ujeli. Zaplenili smo tudi mnogo vojnega materijala. Naše letalstvo je odlično sodelovalo. At. ag. pojasnjuje, da gre za grško ofenzivo, ki traja že tretji dan. Italijani so zbrali na osrednji fronti do popolnosti oborožene in izvežbane čete. Grki pa so vendar le že v 48 urah dosegli pomembne uspehe. Predvsem na planoti Trebešinske planine, v višinah 700 do 1200 metrov. Od italijanskega 9. bataljona iz Vicence je vjetih 770 mož, osta-

li so decimirani. 17. bataljon fašistične milice, ki je prešel v protinapad, je uničen. Zaplenjenih je bilo več topov, 30 strojníc, nekaj tovornih avtomobilov in raznovrstnih pušk.

V noči na 9. t. m. so angleška letala napadla Drač. Zanetila so požare, ko so bili vidni 100 km daleč. V letalskih spopadih je bilo sestreljenih 6 italijanskih lovcev in 1 bombnik ter eno angleško letalo, pilot pa se je rešil.

Dne 10. t. m. so grške čete nadaljevale z ofenzivo pri Tepeleniju. V zadnjih dveh dneh je bilo vjetih 2500 Italijanov, med njimi 40 častnikov. Grška letala so napadala premike Italijanov na cesti Glava—Buzi, severno od Klisure.

Med italijanskimi ujetniki je tudi član velikega fašističnega sveta Pellegrini. Dne 10. t. m. je bila torpedirana neka italijanska 9600 tonska ladja, ki je prevažala vojaštvo v Grčijo.

Dne 11. t. m. so bili odbiti vsi italijanski napadi. 415 italijanskih vojakov je bilo vjetih.

Največja zmaga SSSR

Tass citira »Pravdo«, ki je napisala v spomin 18. kongresa komunist. stranke pred dvema leti članek te-le vsebine: »Ko je zasedal 18. kongres stranke, je požar nove imperialistične vojne zajel četrtino sveta in že je kazalo, da bo zajel vso Evropo. Povzročitelji vojne so se naslanjali pred vsem na načrt, da bi uvlekli SSSR v vojno, da bi jo pahnili v vojno v korist angleških in francoskih kapitalistov. Stalin je pregledal ta imperialistični načrt. Rezultat politike naše stranke je v tem, da smo v dveh letih, od 18. kongresa stranke, uspeli ne samo zajamčiti varnost svojih mej, ampak je dosežen tudi uspeh s tem, da

smo meje razširili na pet novih sovjetskih republik. To je največji uspeh politike naše stranke.« — Kakor vidimo iz tega najnovejšega pisanja »Pravde«, ki je Stalinovo glasilo, se politika SSSR ni spremenila in tudi ni računati, da bi se spremenila.

Kaj bo SSSR odgovorila Nemčiji?

Znan je odgovor, ki ga je dala Nemčija SSSR na objavo ruskega radia, da se SSSR ne strinja s politiko bolgarske vlade, ki bo samo razširila vojno na Balkan in da SSSR Bolgarski ne bo prišla na pomoč.

Boji za Abesinijo

Italijansko vojno poročilo

Na Malti so dne 10. t. m. nemška letala uničila 3 angleška letala in veliko letalsko lopo. V oazi Djarabub v Libiji smo s topovi pregnali angleške oklopne oddelke. Nemška letala so v Cirenajki bombardirala sovražnikova oporišča in čete napadala s strojnimi. Angleški letalski napad na Tripolis ni povzročil kakšne večje škode.

Angleško vojno poročilo

Abesinija: Dne 10. t. m. se je nadaljevala ofenziva v Abesiniji s severozapada, juga in jugovzhoda. Zajetih je

bilo 8 topov in mnogo drugega vojnega materiala ter več sto vojakov. Med drugim sta bila ujeta en brigadir z vsem štabom in en vladni komisar.

V vzhodni Afriki (brez Libije) je bilo doslej zasedenega več ozemlja kot meri vsa Italija s Sicilijo vred.

Eritreja: Dne 10. t. m. Obroč okrog trdnjave Keren se zožuje.

Libija: Pri napadu na Tripolis dne 11. t. m. sta bili na tleh uničeni dve italijanski letali. Nemška letala so napadla Malto. 2 letali so Angleži sestrelili.

Grožnja Francije Angliji

Francija strada

Podpredsednik francoske vlade, admiral Darlan, je sporočil ameriškega predstavniku v Vichyju, da se Francija ne pusti izstradati. Ako Anglija ne bo zlepa dovolila prevoza živil v nezasedeno Francijo, bo francoska vlada štiti prevoze svojih trgovskih ladij z vojnimi ladjami. Nemci so dali Francozom 2 milijona stotov žita, ki so ga imeli pripravljene za okupacijsko armado, Anglija pa ne pusti nobene ladje z živili skozi blokado.

Angleški minister za blokado Dalton je izjavil v imenu angleške vlade, da bo Anglija nadaljevala z blokado kljub Darlanovim grožnjam, ker nima nobenega zagotovila, da ne bi Franciji namenjena živila prišla v roke Nemcem. Francija v tem pogledu ni stavila Angliji še nobenih predlogov.

Angleži so od premirja dalje zaplenili 108 francoskih trgovskih ladij. — Reuter.

Nov zakon o državnem računovodstvu

je objavila vlada.

Pomočnik finančnega ministra je izjavil, da je svrha tega zakona olajšati vsa računsko upravo in računovodstvo prilagoditi novim razmeram. Proračunsko leto bo odslej koledarsko leto. Da bi se preprečila zapadlost kreditov, pa je mogoče s proračunskimi krediti razpolagati še tri mesece po zaključenem koled. letu. Narodno predstavništvo mora tudi po novem zakonu skleniti proračun najdalje v 60. dneh. Za vsako obveznost mora biti v proračunu predvideno kritje. Vse finančne obveznosti je treba plačati, ako zapadejo v dotič-

nem letu, ako se take obveznosti ne plačajo, potem to ni smatrati kot prihranek. Zaključni računi morajo prikazati popolno gospodarsko bilanco. — Sklepanje dobavnih pogodb bo sedaj urejeno tako, da bodo pri državnih dobavah mogli sodelovati obrtniki in kmetje. Ako se cene materialu in mezde zvišajo za nad 10 odstotkov, se more pogodba spremeniti v korist dobavitelja. Državna podjetja se smatrajo za samostojne državne ustanove. S tem v zvezi so tudi novi predpisi, ki olajšujejo sklepanje nabavnih pogodb za ta podjetja.

Angleži o nemških namerah

Reuter. Angleški letalski strokovnjak Oliver Steward je govoril o nemških namerah. Nemci imajo v načrtu, da s svojim letalstvom onemogočijo Angliji plovbo po morjih. Anglija se zaveda, da je ta načrt v zvezi z delovanjem nemških podmornic, mnogo bolj stvaren, kot pa pomisel na invazijo, toda angleško vrhovno vojaško poveljstvo zaupa v angleško vojno brodovje in letala. Angleški vojni minister je dejal da imajo Nemci v načrtu napade na

angleško trgovinsko brodovje s pomočjo majhnih podmornic, ki bi jih tvorile posadke »legije smrti«, ker bi moštvo teh podmornic, katere bi mogle torpedirati samo iz največje bližine, vršilo vse svoje operacije z zavestjo, da se ne bo nikdar več vrnilo.

Francija in Nemčija ter surovine. Francoski in nemški gospodarstveniki se že dalj časa pogajajo zaradi ureditve preskrbe s surovinami. V to svrhu je bilo ustanovljenih 10 odborov, ki proučujejo vprašanja preskrbe surovin in trije odbori, ki razmotrivajo, kako bi se dalo izkoristiti star material.

Dama in po svetu

Izvoz žive goveje živine je treba omejiti, pravi »Hrvatski dnevnik« in opozarja v zvezi s tem na to, da bo sicer zmanjkalo surovih kož in potem tudi usnja za našo domačo potrebo. Iz inozemstva namreč ne dobimo nobenih kož več, pa tudi usnja ni mogoče od nikoder uvažati.

Zakaj je šel pravosodni minister dr. Laza Markovič? Nenaden odhod iz vlade pravosodnega ministra dr. Laze Markoviča, sredi februarja letos, je zbudil pozornost, ker je bil dr. Markovič predstavnik posebne skupine radikalov v vladi in je izgledalo, da mu bo pripadla še velika vloga pri bodočih poskusih zblizanja vseh sprtih in razcepljenih radikalov. Sedaj pa so iz vrst njegove skupine izstopili nekateri najožji sodelavci, kot Jovan Petrovič, Mita Mojmirovič, Branislav Radovanović, Vasilije Becić, Radovan Arsenijević, Živadin Radivojevič, Vojislav Arangjelović, Sima Štefanović in drugi, ki so obenem objavili neke vrste opravičilo za to, da so dr. Lazi Markoviču obrnili hrbet. V tem obvestilu pravijo: »Zaman smo se trudili, da bi spoštovali stranko in ne predpostavljali osebnih koristi svojih prijateljev koristim stranke. Zadnje mesece so se začeli množiti pojavi, da se našemu gibanju odvzame njegovo moralno obelžje. Preko ene skupine nedoraslih, od njega izbranih sodelavcev, je izvajal stvari, katere so prinesle veliko škodo naši akciji in njemu ugledu. Mi nimamo volje, da bi še nadalje nudili sodelovanje za tako delo...« Istočasno napovedujejo ti odpadniki, da bodo obvestili o podrobnostih svoje prijatelje potom okrožnice. Poroča »Sovenska beseda«.

Poslovne knjižice za delavce in nameščence smejo izdati odslej tudi borze dela. Tozadevno pooblastilo je izdal minister za socialno politiko. Kdor torej hoče imeti poslovno knjižico, ali pa dvojniki, ker je že izdano izgubil, lahko dobi novo pri pristojni borzi dela, kjer je zaposlen, oziroma kjer stanuje.

Glavni poveljnik bolgarske vojske general Nikola Zenkov je v Svistovu na Bolgarskem nagovoril manifestante: »Radujte se, Bolgari, ker preživljamo važne trenutke, ko se bodo uresničili naši narodni ideali! Mi smo srečni, ker nismo dolžniki«.

V jugovzhodni Evropi je vedno bolj pereče vprašanje organizacije prehrane. V vseh državah na Balkanu so že uvedene omejitve potrošnje, z edino izjemo Turčije, ki ima zaenkrat še vsega dovolj, čemur se ima zahvaliti dobrim letinam v zadnjih letih.

Maršal Cankajšek in komunisti. Maršal Cankajšek je govoril 8. t. m. v vojnem svetu kitajske vojske o odnošajih do kitajskih komunistov, rekel je: »Kitajski komunisti, ki se nahajajo v sestavi kitajske narodne vojske žele izkoristiti sedanjo vojno, da upostavijo svojo zasebno vojsko. Toda kitajska osrednja vlada je dovolj močna, da se more zoperstaviti vsaki nevarnosti od zunaj ali od znotraj. Ako bo komunisti sodelovali z vlado, bo vlada mogla poslati večje armade na fronto, ki so

sedaj potrebne za čuvanje reda v ozadju. Ako bodo mogli večji odredi na fronto, bo mogoče potisniti Japonce na ono linijo, na kateri so bili jeseni l. 1938. Ako bodo komunisti za sodelovanje, kitajska vlada ne bo nikdar proti njim nastopila z oboroženo silo.«

Komur pošiljajo svojci iz Zedinjenih držav ali iz drugih dežel čeke, ki se glase na takozvane svobodne devize, med katere štejemo dolarje, angleške funte, švicarske franke, kanadske dolarje itd., naj teh čekov ne prodaja pod roko, ampak pri pooblaščenih denarnih zavodih, ki po odločbi ministra financ morajo plačevati za ameriški dolar po din 68 do din 70. Vendar pa je prodaja čekov mogoča samo na ta način, da se lastnik zadostno legitimir. Posredniki se ne morejo koristiti s to odločbo finančnega ministra, ker bi se potem dohajalo to, kar se je že dogajalo, da so kupovali čeke od nekih ljudi po nizki ceni in jih po visokem tečaju vnovčevali. Enako kot čeki se vnovčijo tudi zapuščina, ki jih dobe naši ljudje iz tuine do zneska 1000 dolarjev, potem podpore družtvom in odpravnine, ki jih dobe naši izseljenci, ako se iz tuine vrnejo domov (v kolikor so bili naši državljani že pred l. 1931) ali pa tam umro in dobe odpravnino njih svojci pri nas.

Prez carine v bodoče ne bo mogoče več pošiljati v inozemstvo blaga, katerega vrednost bi znašala nad din 50, zlasti pa ne olja, mila, sladkorja, kož itd.

Težave s preskrbo ječmena občutijo pivovarne v Jugoslaviji in pravijo, da bi to utegnilo vplivati na proizvodnjo piva, ki se ga bo varilo manj kot pa bi se ga predvidoma konzumiralo. V Savinjski dolini je zadnje tedne mnogo požarov. Ljudje govore, da je na delu požigalec. Na podlagi ljudskih govoric so prišli že več osumnjencev, za katere pa se je izkazalo, da so nedolžni.

30 volkov se je zgrizlo med seboj in drug drugega požrlo. V kolašinskem srezu vlada že več let huda volja nadlega. Lovci so preganjali volkove poleti in pozimi, pa zaman. Ko so se letošnje izredno hudo zimo zopet pojavili v neposredni bližini vasi, je lovec Vuksašin Radović nastavlil zverem zastrupljeno meso. Ponoči so se volkovi zbrali na pojedino. Kmalu pa so začeli drug za drugim cepati po tleh. Preostali so sproti navalili na vsakega onemogolega tovariša in ga raztrgali, dokler nazadnje ni ostala samo stara voljkulja, ki je na glasu kot zelo oprezna in voditelica tolpe ter nek mladič. Ponoči se je razleglo po vasi strahotno tuljenje zveri, ki so se mrcvarile med seboj. Zjutraj so našli ljudje dva kilometra naokoli razmetane posamezne kose raztrganih volkov.

Sava je poplavila pri Bošanski Gradski vso okolico v dolžini 14 km.

Trebušni tius se je pojavil v Voivodini, okrog Srbobrana. Najbrž je ta bolezen posledica poplav.

Ker mu je prevzel ženo, 14 letno Sabo, je musliman Ali Zumber ubil s sekiro svojo rivala Muhameda Ismaila na sejmu v Peči.

Za mehanizacijo romunškega poljedelstva je treba okrog 14 milijard lejev. Romunski kmetje potrebujejo 1.4 milijona železnih plugov, ki stanejo okrog 2.5 milijardi lejev; 600.000 sejalnih strojev v vrednosti 750 milijonov lejev; 10.000 mlatilnic v vrednosti 1.5 milijarde lejev; 7000 motorjev v vrednosti 350 milijonov lejev in 5000 traktorjev v vrednosti 1 milijarde lejev.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato povsod naj naročnino takoj!

A. M. de Jong:

[50]

Čuden cerkovnik

»TROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA«

Pri župniku bi že bil mogoče našel tolažbo, toda ta bi moral sam začeti z njim razgovarjati o tem; človek ne more iti kar tako meni nič tebi nič k njemu...

In zadnje čase je bil gospod župnik že itak čisto v še zaprt. Postal je še bolj suh, kot je že bil; suho je kašljal in navadno zrl pred se, kot da bi sploh ničesar več ne vedel. Res: Flirefleter je bil tudi še tu. Temu bi se lahko zaupal. Ta bi ga razumel, kajti o teh stvarih sta si bila z Mereyntjem enih misli, samo da je bil Flirefleter nekoliko bolj brezskrben, ali ravno to je bilo, kar ga je tolažilo. Vendar s Flirefleterjem sta se srečala komaj še pri maši. Naenkrat se mu je vedno strašno mudilo. Zgodilo se je celo, da je smejoč se poslal Mereyntjeja pod neko šegavo prelevo na sprehod, ko ga je ta poprosil, da bi sinel splezati z njim v cerkveni stolp zvoniti. Prijetnega pohajanja naokoli je bilo tudi konec in tako je celo Česnjico videl samo še na cesti in v šoli; komaj da se je še ozrl v njene vprašujoče oči: ... postavki z vojaki! Res! Na te je že čisto pozabil.

S Česnjico pa bi tudi ne mogel govoriti o svojih težkih skrbeh. Kaj naj bi taka deklica, ki ničesar ne razume...?

Zamišljen se je igral Mereyntje s sošolci in doma si je pustil dopasti, da je počel Aarian z njim, kar se mu je zljubilo, ne da bi bil vzrojal ali se od jeze razjokal, ako ni zmagal, kot poprej nekoč.

Odkar so bili Italijani v vasi, je bil Flirefleter kot izgubljen. Teden na to je izginil brez sledu; tri dni

in tri noči ga ni bilo na spregled. Ko se je vrnil, je bil precej zdelan in utrujen. Župnik mu je prijazno bral levite, toda Flirefleter mu ni niti odgovoril, ampak se je smehljaj sam za se, dostojno sicer in prav nič izzivalno, ne, enostavno tako kot se smeje dobrodušen človek, ki uvidi, da ga drugi ne razume, pa mu niti v glavo ne pade, da bi mu skušal stvar dopovedati, ker bi bilo najbrž itak brezuspešno. — Dan za dnem se je dogajalo, da je po maši odšel na polje in ga ni bilo nazaj, vse do večera. — Včasih je prišel komaj še pravočasno, da je zvonil k prvi jutranji maši. Nekdo je trdil, da ga je videl zamišljenega na poti, daleč od mesta. Nekdo drugi ga je zopet presenetil, ko je sedel na nasipu jezera in strmel tja v en dan čez bleščečo gladino reke, pozneje pa, ko je mislil, da ga nihče ne opazuje, je igral na svojo flauto. V mestu je skupaj s par cirkuškimi pobratimi postavil ves sejmiski prostor na glavo in govorilo se je, da je nekega večera nastopil namesto rokoborca, ki ga je popoldne pošteno opijanal in se potem z njim celo stpel. Zopet drugi so ga videli čisto nagega plavati na hrbtu v reki, kot bi bil iz plutovine, zraven pa je žgoel kot škrlanček; drugič se je premetaval v vodi kot kakšna rjava riba in je strašil krave, ki so stale ob bregu s parklji v vodi, na ta način, da se je nenadoma pojavil v njihovi bližini in lajal kot razjarjen pes. Videti ga je bilo tudi v sumljivih predmestnih krčmah, koder so prenočevali krošnjariji, prosjaki in slična svojati, ki se boji priti na svetlo. Tem propalcam človeške družbe je plačeval pijačo, se z njimi smejal, razgovarjal in jim pripovedoval; poslušal je tudi njihove tajinstvene zgodbe o malih prevarah, spretno izvršenih tatvinah na kmetih in je hodil po cele ure s temi prevejanimi, tatinskimi postopači, ne da bi si bil delal kaj skrbi zastran svojega dobrega glasu kot častivreden cerkovnik. Govorilo se je celo o nekih njegovih obiskih

pri različnih ženskah, ki niso ble baš posebno na dobrem glasu.

Vse te govorice so se širile z bliskovito naglico po vasi in seveda tudi niso ostale nepoznane župnikovi služkinji Janji. Ta pa seveda ni vedela početi nič boljšega kot, da je te opolzke govorice, še topie in kolikor mogoče strupeno, pripovedovala naprej gospodu župniku, ki se je pri tem otožno smehljaj, in jo zavračal z roko, kot da se ga to ne tiče, ter opominjal svojo staro, zvesto služkinjo na dolžnost, da človek ne sme opravljati svojega bližnjega. Tako hudo najbrž tudi ni. Jans sama prav dobro ve, kako rada je vas govorila o takih zadevah in jih napihovala.

»Jaanske, saj vendar veš, da iz pezdeca radi napravijo grom?«

»Toda, gospod župnik, ali ste res slepi, da nič ne vidite? Vi morate vendar prav tako dobro vedeti kot jaz, da ta odvratni človek, ta grdi nebodigatreba izgleda vedno bolj kot kakšna neoprana srajca in da ga ni nikoli doma.«

»On ljubi naravo, Jaanska, pusti ga, naj hodi kamor hoče; vem da ni v stanu, da bi muhi nogo izdrl. Bo že zopet bolje. Toda to pričakovanje se ni izpolnilo. Flirefleter je posedal ob nedeljah po krčmah in igral karte. Dobival je igro za igro, na prav fantastičen način in tako redno, da so se kvartopirci branili še nadalje igrati z njim, kajti nikakor niso bili voljni, da bi se pustili skubiti od njega kot kakšna neumna gos. Flirefleter se jim je smejal, prijel tu in tam dva izmed njih za glavo in ju treščil drug ob drugega, prevrnil par miz in pritisnil gostilničarjevi ženi, ki je prihitela ter ga zmerjala, poljub na njena od vpitja slinasta usta, da je kar zacmokalo. Nato pa je odšel v sosednjem vas, odkoder so naslednji dan prišle novice o še večjih škandalih. Nato je nenadoma zopet izginil iz vasi.

Iz naših krajev

Društva, ki žele predavanja o Budimpešti

opozarjamo, da je g. dr. Avg. Reisman pripravljen priti predavati o zanimivem Putnikovem izletu v madžarsko prestolnico. Potrebno pa je, da nam to pravočasno javite. Naše organizacije v tem času težko prirejajo kaj drugega. Madžarska pa je ravno sedaj v ospredju zanimanja naše javnosti in bo torej gotovo vsakemu društvu dobrodošlo poročilo z zgodovinskimi, gospodarskimi in socialnimi slikami sedanje Madžarske, ki je postala čez noč tudi resnična prijateljica Jugoslavije. Prijave pošiljate na uredništvo »Delavske Politike«.

CELJE

Vihotaplji bi se radi. Zadnje čase poskušajo razne tudi-strokovne organizacije razprsti mreže med cinkarniškim delavstvom. Obletavajo tovarno in posamezne delavce, kakor večje luč. Vsem tem dobrotnikom, ki bi radi posili pomagali delavstvu, povemo jasno in enostavno: vse zaman, škoda vsakega koraka. Delavstvo v tovarni je enotno, zavedno in disciplinirano ter se v polni meri zaveda svojih nalog. — Zavedni cinkarnarji.

Slaba in nevarna pot! Že zadnjič smo napisali, da je pot, ki pelje mimo bivšega Diehlovega poslopja v skrajno slabem stanju. Naš apel, naj se pot popravi in ogradi zaradi globokega jarka, je naletel na gluha ušesa. Delavci, ki hodijo ponoči na delo morajo gaziti blato in paziti, da se v temni noči ne prekucnejo v jarek. Zgodila se bo nesreča, radovedni smo, kdo bo krivec in kdo bo nosil posledice? — Prizadeti delavci.

TRBOVLJE

Le delavce vidi. Dopsnik »Slovenskega naroda« ima posebno piko na delavce. Vsako stvar, ki jo zagreši kakšen delavec, raztegne na dolgo in široko. Zadnjič je poročal do potankosti o nekem pretepu mladih delavcev v kantini na Doberni. Mnogo je tudi vedel povedati o krojaškem pomočniku, ki je napravil samomor na orožniški postaji. Mi obsojamo vsako pijančevanje, zamerimo pa omenjenemu dopisniku, da vidi samo slabosti delavstva, ne pa delavce.

Poprevite. G. Azman Leopold, tajnik »Rokodelskega podpornega društva«, je na občnem zboru tega društva izjavil, da je dal on kot tajnik društva štampiljko na prošnjo, katera je bila poslana TPD za podporo za izlet rokodelcev v Maribor. Resnici na ljubo ugotavljamo, da so izlet rokodelcev TPD v Maribor organizirali zaupniki rokodelcev in izposlovali podporo potom glavnega zaupnika s. Filipa Murna. Ni res, da bi bilo navedeno podporno društvo pri tem udeleženo. Menda g. A. v zadnjem letu ni podpisal toliko vlog v imenu svojega društva, da ne bi vedel, kam vse je pritisnil štampiljko. — Več rokodelcev TPD.

KRANJ

Kaj bo z lesenim mostom čez Kokro? — Treba bi bilo vprašanje tega mostu enkrat obravnavati iz čisto gospodarskega stališča. V Savo je v ponedeljek skočila neka ženska, stanujoča na Gorenji Savi in to ravno popoldne, ko je bilo na cesti največ ljudi. Vojak, ki je bil prej v družbi z njo, kar je očividno dokaz, da je med njima prišlo do nesoglasja, je skočil takoj za njo in jo rešil iz objema mrzlih savskih valov. Okrog njih se je potem zbralo polno ljudi, predvsem delavcev, ki so se ravno vračali nazaj v tovarne in šolarjev, ki so šli na vlak.

Ljudska univerza. V četrtek, 13. t. m. bo predaval univ. prof. dr. Rebek o temi: Acetilen — moderna surovina, iz filma »Eksperimenti«. Predavanje se bo vršilo ob 20. uri v »Narodnem domu«.

JESENICE

Omejitev razdeljevanja sladkorja. V radovljiskem okraju so bile s 1. marcem uvedene po nalogu sreskega preskrbovalnega odbora nakaznice za sladkor. Te nakaznice smo začeli koma želeli, ker smo menili, da bodo napravile red v dobavi sladkorja in da bo sladkor deljen po istem ključu, kakor je bila običajna poraba sladkorja v naših krajih v normalnih časih. To porabo je izračunal »Prevod« na 23 kg na osebo na leto (t. j. okrog 2 kg na osebo mesečno) in bivši minister g. Snoj je svojčas na predavanju v »Krekovem domu« izjavil, da sladkorja ne manjka in da bo vsakdo dobil sladkor v dosedanjih količinah. Ker pa je bila obnova sladkorja v novembru in decembru 1. l. neredna, smo si nakaznice želeli, ker smo menili, da bo dobava urejena. Zdaj pa je prišlo razočaranje: dodeljeno je bilo samo 1.25 kg na osebo mesečno, kar je za industrijske kraje veliko premalo (kajti tu se živi ob kavi in čaju in čaj ali kava gresta tudi v velikih množinah z delavcem v tovarno).

Na merodajne činitelje bo treba apelirati, da bodo: 1. dodelili sladkorja, kolikor ga ljudje res potrebujejo in so ga potrebovali tudi v normalnih časih, ko je bilo drugih stvari še dovolj; 2. da se bo delitev sladkorja uvedla pravično po porabi; 3. da se s prodajo sladkorja ne bo skušalo forsirati enega ali drugega, nego se bo kupcem pustila svobodna izbira, kje lahko sladkor kupijo.

Čestno izjava. S sestavkom, ki je izšel v »Delavski Politiki« dne 28. 9. 1940 na tretji strani v prvi koloni pod naslovom: »Jesenice, koliko je ura«, ni hotela »Delavska Politika« žaliti Jordana Franca, tov. del. pri KID na Jesenicah niti mu očitati tam navedenih dejstev, ter izjavljati, da ni imela za take očitke nobenega razloga in povoda. — Uredništvo.

MARIBOR

Pomanjkanje dodatnih krušnih nakaznic za bolnike. Dogajajo se slučajji, da nekatere okoliške občine nimajo dodatnih krušnih nakaznic za bolnike, katerim priznajo zdravniki po pregledu potrebo za večjo količino bele moke. — Tako smo zvedeli slučaj iz Studencev, ko je šla žena železničarja, ki je bila operirana na želodcu, od katerega ji je ostalo samo polovica, k banov. zdravniku, da ji izstavi po pregledu potrdilo za dodatno nakaznico za belo moko. Potrdilo je dobila in je zdravniku plačala din 20.—. Ko pa je prišla na občinski urad, da ji dajo dodatno nakaznico, je ni dobila, ker občina oz. prehranjevalni urad nima dodatnih nakaznic. — Br. A.

Količina bombaža, ki je pretekli teden dopel iz SSSR, bo zadostovala za tri mesece, ako bodo v tovarnah delali po 4 dni na teden. V Hutterjevi tovarni bo zopet začel obratovati oddelek za klot.

Kdaj se bodo nadaljevala dela na cesti proti Framu? Kakor se čuje, se bodo dela na cesti proti Framu nadaljevala šele proti koncu marca, ko se bo vreme nekoliko ustalilo. Cesta skozi Slovensko Bistrico bo še letos tlakovana. Dela bo vršil cestni odbor v lastni režiji. Potrebno kamenje bodo dobili v banovinskem kamnoolomu in banovina bo dala tudi na razpolago drobilne stroje. — Na občnem zboru »Združenja trgovcev« v Mariboru, ki se je vršil minulo nedeljo, so zborovali med drugim razpravljali tudi o težkem položaju trgovcev, ki so ga povzročili sedanji svetovni dogodki. Ugotovljeno je bilo, da je bilo izdanih mnogo ureb v zaščito konzumentov, od katerih so nekatere res dobre.

Cene mlečnih izdelkov so se, kakor je razvidno iz poročila mestnega tržnega nadzorstva, na tukajšnjem živilskem trgu zopet precej dvignile. Tako so prodajali surovo maslo po 48 do 52 din, čajno maslo celo po 60 din, smetano od 12.50 do 17.50 din za l, kuhano maslo od 48 do 52 din, mleko pa po 3 din za l.

Brezposelni delavci se bridko pritožujejo, da ne morejo dobiti zaposlitve v nekaterih obratih, ki sicer od časa do časa sprejemajo delavce, ker niso člani nekega društva ozir. nimajo pripravila od tega društva. To zadržanje prizadeti delodajalcev pomeni izzivanje delavoljnih, nesrečnih brezposelnih delavcev, katerih družine trpijo že več mesecev pomanjkanje, ker ni zaposlitve. Kupovanje duš na ta način je gnusno in vredno vsega obsojanja.

180.000 dinarjev od vnuškoncertov. »Umetniška reporterka mariborskih vnuškoncertov, podružnice »Kulturbunda«, ga. Westenek, je poslala v dnevnik »Mariborer Zeitung« poročilo, da se je zvišal skupni iznos prispevkov vnuškoncertov na vsoto din 180.000. Ker poročila o uspehu blagajne koncertov še nikdar niso spadala v področje kritikov, je jasno, da je smatral »Kulturbund« sam za umestno, da obvesti javnost o tem krasnem, doslej v Mariboru nepoznanem ogromnem denarnem uspehu koncerta. Za poznavalce razmer, ki vedo, kaj nesejo mariborski koncerti, je ta vsota naravnost neumljiva. Normalno takega visokega zneska ni mogoče doseči. Poročajo pa nam, da so getevi tovarnarji, ki so si v par letih vsled nizkih mezd naših delavcev in seve tudi s prodajo izdelkov po visokih cenah, pridobili večmilijsko premoženje, darovali kar po din 10.000. Na ta način je seve lahko zbrati v par dneh tudi v sicer majhnem in povprečno revnem Mariboru stotisoče dinarjev.

Ne sprejmejo jih. Neko glasilo Nemcev v Jugoslaviji piše, da se v Mariboru ne sprejemajo v kulturbund ljudje, ki ne izpolnjujejo pogojev, potem pa taki, ki so l. 1918 in pozneje pokazali, da so obrabiti plašč po vetru. List še pristavlja, da so te vrste ljudje sedaj silno razočarani. —

Oslovski kašel zdravi v našem mestu neka zdravnica — v mestni plinarni. »Slovenec« poroča, da pusti otroke po več ur vdihavati pline, ki uhajajo iz neke vrste ilovice, skozi katero poprej pronica plin v retortah med čiščenjem. Kadar je namreč ilovica že dovolj nasičena s škodljivimi snovmi ki ne spadajo v plinovod, jo raztrosijo po tleh v posebnem prostoru, da se prežari in ta potem prihajajo mali bolniki. List trdi, da je po trikaturnem bivanju v takem prostoru dosežen skoro popoln uspeh. Upajmo, da mladi naci-jenti pri tem ne dobe glavobola. Nekoč so zdravili oslovski kašel s spremembo klime, t. j. obolelega otroka so poslali čim dalje proč.

Slamniča ni shramba za tisočake, o tem se je prepričal posestnik Beziak iz Jirsovcev. Ko je te dni iskal 12 tisočakov, katere je svoj čas spravil v slamniči, je namreč ugotovil, da se — zginitli.

SELNICA OB DRAVI

Šolska stavba, katero bo obiskovalo v 12 razredih več sto otrok, ima dvoje vhodov, glavni in dvorišni. Nismo sicer strokovnjaki, vendar naše mnenje je, da so vrata premala. Ob kakšni nevarnosti ali paniki (požar, potres ali kaj drugega), povzroči to lahko nepredvidene nesreče, ako nastane gneča. Pred glavnim vhodom pogrešamo primerne lope, kjer bi učenci imeli zaklon pred vremenskimi neprilikami, poleti bi si osnažili obušalce od blata, pozimi pa otresli sneg.

V jeseni leta 1940 so prodajali ostanek opeke pri šoli. Zelimo, da občina na krajevno običajen način obvesti vaščane, čigava je bila ta opeka.

Slemenska šola. Uboji otroci s planin morajo dnevno hoditi tako daleč v šolo. Kolikor nam je znano, se občinski odbor ni mogel odločiti za najetje brezobrestnega posojila za to šolo,

iz kraja, kjer je običajno živel. Najnovejša metoda pa je, da se uredi tri sobe, v katerih otrok menjaje preživi dan. Natančneje seveda predpiše zdravnik. Zdravljenje v plinarnah so nekoč že poznali, zakaj so ga opustili, pa ni znano.

»Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev« vabi svoje člane na 16. redni letni občni zbor, ki se bo vršil dne 16. marca ob pol 15. uri v spodnji dvorani hotela »Orel« (vhod iz Slovenske ulice), z običajnim dnevnim redom. V slučaju, ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje in bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov. — Po občnem zboru bo prosta zabava. Pri tej priliki opominjamo člane, ki so zaostali s članarino, da jo lahko plačajo na občnem zboru ali pa blagajniku Gradišniku Avgustu na domu Frankopanova ul. 37 (hiša »Hraminega in posojilnega društva delavcev«). Vpokojenici, ki ne prinesejo članarine sami blagajniku, se pa naprošajo, da sporoče svoje naslove po dopisnici predsedniku Bučarju Alojzu, Rajčeva ul. 13-1. — Odbor.

Redni letni občni zbor I. Delavskega osrednjega kolesarskega društva za dravsko banovino, centrale v Mariboru, bo dne 16. t. m. z začetkom ob 9. uri dopoldne v društveni sobi gostilne Furlan v Mariboru, Tržaška cesta 1. — Zunanje podružnice se opozarjajo, da pravočasno določijo in sporoče delegate za ta občni zbor.

Materinski tečaj. V sredo, dne 12. t. m. bo v okviru materinskega tečaja zaključno predavanje dr. Trstenjaka iz Ljubljane o snovi »re-veži, grešniki, otroci in vzgoja«. Pričetek ob 20. uri.

Občni zbor Združenja vojnih invalidov. — Minulo nedeljo se je vršil občni zbor tukajšnjega združenja vojnih invalidov, na katerem so podali izbrana poročila predsednik F. Geč, tajnik M. Pravič, blagajnik G. Tratnik, dočim je za nadzorni odbor poročal g. Sitar. — Iz teh poročil je bilo razvidno, da je Združenje izvršilo mnogo intervencij in prid svojimi članom, kar je pohvalno podčrtal v svojem govoru tudi delegat ljubljanskega oblastnega odbora g. Štefe. Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni po večini dosedanjí odborniki.

Rekrutni spisek v mesto pristojnih mladenčev rojstnega letnika 1921 je na vpogled družinskim poglavarjem v sobi 3 mestnega vojaškega urada na Slomškovem trgu šte 11 vsak dan med uradnimi urami od 15. do 31. marca t. l. V tem času imajo družinski poglavarji pravico pregledati vpisano družinsko stanje nabornika in staviti eventuelne predloge, za popravek vpisanih podatkov, ako to z dokaznimi listinami podkrepijo. Po tem roku se vpogled v rekrutni spisek ne bo več dovoljeval.

Alarmne sirne bodo v petek zopet preskušali v Mariboru.

Koncert ljubljanskega tria odložen. Razne ovire so povzročile, da se bo vršil ta koncert šele v četrtek, dne 20. t. m.

Licitacija za čiščenje dimnikov po vseh vojnih državnih zgradbah se bo vršila dne 17. marca t. l. v pisarni mariborske garnizijske uprave. Pogoji so istotam na vpogled.

Z vlaka je padel in se smrtno onesrečil 34 letni trgovski potnik Zdravko Gobec iz Maribora. Dne 11. t. m. se je pripeljal z večernim koroskim vlakom in je v bližini Tržaške ceste verjetno padel iz vlaka. Truplo nesrečnega potnika so našli ob progi prerezano na dva dela.

Na 7 mesecev strogega zopora je bila pred tukajšnjem sodiščem obsojena neka ženska iz Meziške doline, ker je ukradla pri nekem posestniku 45 kg krompirja. — Šofer Ivan Čurič iz Žic pa se je te dni zagovarjal zaradi smrtno avtomobilske nesreče, ki se je pripetila dne 2. septembra l. l. na cesti Ormož—Rusmanec, vsled katere je kolesarka Veronika Kosova umrla. Obtoženi Čurič je zanikal vsako krivdno. Sodišče ga je obsodilo na 5 mesecev zopora.

Za okrog 9009 din hlačevine, platna in drugega blaga so neki vlomilci odnesli iz skladišča »Tekstilne družbe« v Koških. S tem v zvezi je bilo aretiranih 6 oseb, ki so osumljene sodeležbe pri tem vlovu.

O srčnem krču (angini pectoris) bo predaval 14. t. m. v »Ljudski univerzi« primarij dr. Grosman iz Zagreba.

Narodno gledališče. Sreda, 12. marca: zaprto. Četrtek, 13. marca ob 20. uri: »Brez tretjega«. Izven. Nušičeva proslava.

Vstopnice za Nušičevo proslavo so že na razpolago pri dnevni blagajni. Sobotna proslava je izven. Igra »Brez tretjega« v tej zasedbi pa bodo dobili tudi abonenti in veljajo pri njihovih predstavah tudi bloki. Prvi abonema (A) pride takoj v nedeljo, 16. t. m. na vrsto, nadaljnja dva pa, čim dobita oba umetnika zopet dopust.

vendar smo mnenja, da bi bilo pravično občinski proračun zvišati vsaj še za tri odstotke in tako pomagati ubogim otrokom s Slemena. Naša občina slovi kot radodarna, ki tudi v »Veliki Slemeni«, bemo gotovo imeli za zagovornika našega predloga.

ČRNA PRI PREVALJAH

Obveščamo vse člane, da smo zaprli prodajalno v Črni II. zaradi izrednih razmer in pozivamo vse dosedanje kupujoče člane, da si v bodoče nabavljajo svoje potrebščine edino v prodajalni I.

Rekordno število bicikljev imamo v naši občini. Kljub slabim cestam jih je 800 in odpade na vsakega šestega prebivalca v občini eden. Ne hómó še kma'u enaki z Amerikanci, od katerih ima vsak šesti svoj avtomobil.

POSLEDNJE VESTI

Nemško vojno poročilo: V noči na 12. t. m. so angleška letala metala bombe v severni Nemčiji, niso pa zadela niti enega vojaškega cilja. — Nemška letala so napadala južno Anglijo in zadela važne vojaške objekte.

Angleško vojno poročilo: V noči na 12. t. m. smo 33tič napadli vojno luko Kiel v Nemčiji. — V Abesiniji se nadaljuje prodiranje. — V Eritreji smo se približali Kerenu. — Eno nemško letalo je bilo v Franciji uničeno na tleh. — V tem tednu je bilo v Grčiji ujetih 3000 Italijancev in med njimi več visokih častnikov.

Grško vojno poročilo: Dne 12. t. m. je sovrražnik nadaljeval ofenzivne poskuse. Njegova letala so napadla Luksuri in neko malo mesto v Peleponezo.

Zeenkrat pošljejo iz Zedinjenih držav za 7 milijard vojnega materijala, je izjavil Roosevelt častnikarjem. S pošilkami so že začeli. Anglija dobi rušilce, torpedovke, trgovske ladje, 70 do 100 letetič trdnjav, letala, vse vrste orožja in municije, 200 plavajočih tankov, vsak za 37 mož posadke, ki vozijo v vodi s 17, na suhem pa s 36 km brzine, nadalje 12 tovornih ladij s 250 možmi posadke. — Ameriška vojska bo štela v juliju 1.618.000 mož.

Atentat s peklenskim strojem v carigradskem hotelu »Petr«. Ugotovili so, da je bil peklenski stroj podtaknjen v prtljaji poslanika Rendella med vožnjo iz Bolgarije. Poslaniku se ni zgodilo ničesar. Več ljudi njegovega spremstva in trije Turki so ubiti. Poškodovan je bil tudi tramvaj, ki vozi mimo hotela. Reuter.

Do incidentov med Francozi in Siamci je prišlo na meji Indokine, toda premirje ni odpovedano. — Ustanovljen bo pceben odbor za poravnavanje sporov med obema državama. — Ozemlje, ki bo pripadlo Siamu, Siamci ne bodo smeli utrditi.

Med Japonsko in Holandsko Indijo se vrše pogajanja.

300 ton bombaža je prispelo v Maribor iz SSSR in je tudi v našem mestu vskladiščen. Pomožne rečio oddajne postaje bodo zgradili v Osijeku in Splitu.

Angleški poslanik Rendell je zapustil Solijo dne 9. marca t. l. v spremstvu angleškega poslanika Earla, ki je šel z njim do turške meje. Od angleškega poslanika so se poslovili na postaji dva zastopnika zunanjega ministrstva.

Bolgarija je baje demobilizirala, t. j. vojsko. Praviho, da je Tesia izumil smrtno žarke, s katerimi je mogoče na daljavo 400 km uničiti vse strelivo in ustaviti ter zrušiti letala. — Vest prihaja iz Amerike.

Praviho, da je na svetu še 4 milijone sužnjev. Pod sužnji si vsakdo predstavlja temnopoke prebivalce naše zemlje.

Potopljena italijanska križarka

Neka angleška podmornica je dne 7. marca potopila italijansko 5000 tonsko križarko »Condottieri«. Italija je imela 4 take križarke, ena izmed njih, »Bartolomeo Colleoni«, je bila potopljena lani.

IZ ČEŠKE

Češki dijaki na nemške univerze. Kakor znano, so češke univerze že od praških dema-stracij l. 1939 naprej zaprte in ni mogel dojeti noben češki dijak nadaljevati študija na visoki šoli. Sedaj je nemška vlada izdala proglas, da bo manjšemu številu čeških tehnikov in medicincev vendar dovolila nadaljevanje študija na nemških univerzah, ki jim bodo zato posebej odrejene. Pogoji so: znanje nemščine v govoru in pisavi, arijsko potomstvo, popo.no zdravje in da je prosilec že najmanj dva semestra študiral na češki univerzi. Vsak češki tehnik ali medicinec mora vložiti lastnoročno pisano prošnjo v nemščini na pooblaščenca rajhovskega dijaškega vodje pri rajhsprotektorju. Izkazati mora svojo zaposlitev od 1. decembra 1939 naprej, podati življenjepis, priložiti dve sliki z ostrizanimi lasmi, eno sliko od spredaj in drugo v profilu. Ko bo vsem tem pogojem »adoščeno«, mora dotični napraviti še izpit iz nemščine pri dekanatu nemške univerze v Pragi, plačati takso 13 mark in bo na to dodeljen na tako univerzo v velikem nemškem rajhu, ako bo sprejet.

Napisi zopet v latinici. Pri izvajanju jezikovnih odredb na Češkem in Moravi je bilo določeno, da merajo biti nemški napisi na podjetjih v gotici. Ker pa se je izkazalo, da napisi v gotici (poleg češke v latinici) ne nudijo harmonične slike in marsikje niso poznali gotičnih črk, je protektoratna vlada dovolila, da se sme uporabljati v bodoče za nemške napise tudi latinico, a sme se uporabljati še tudi gotica, dokler se ne izdelajo nove table.

V češkem kopališču Poděbrady se je vršil izobraževalni tečaj nemške delovne fronte v rajhovski šoli »Gornja Laba«. (Laba je največja reka Češke, v katero se pri Mělniku zliva Vltava.) Listi poročajo, da je na tečaju predaval tudi vladni prezident, bivši sudetski poslanec, sedaj brigadeführer Hans Krebs »o boju nacionalno-socialističnega pokreta v Sudetskem ozemlju«.

Smrtna obsodba. Izjemno sodišče pri nemškem sodišču v Brnu je dne 28. februarja obsodilo 36 letnega plesarskega pomočnika Ulricha Widemerta na smrt, ker je izrabljaj zatemiitev in okradel neko trgovino v Brnu.

Usmrtilen zločinca. Dne 2. marca je bil usmrčen Karel Pfanig, rojen 14. avgusta 1907 v Stargardu. Izjemno sodišče v Stettinu ga je obsodilo na smrt kot škodljivca naroda, ker je kradel poštna pakete.

Obsodba mesarskega pomočnika. V Holešovu je okrajni urad obsodil mesarskega pomočnika J. Blaha zaradi draženja mesa na 15.000 kron, ali 1 mesec zopora in plačilo objave v praških dnevnikih. Obsodba je bila objavljena v praških listih z debelim tiskom kot oglas.

